

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סטיגמה בתחום המוגבלויות - 3412

תאריך עדכון אחרון 21-10-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שירלי ורנר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shirli.werner@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ב' 12:15-13:15 או לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

סטיגמה כלפי אנשים עם מוגבלויות עדיין רווחת. לסטיגמה זו השלכות שליליות על אנשים עם מוגבלויות ובני משפחותיהם, כולל: הדרתם מחיי הקהילה, מתן אפשרויות חיים פחותות והתרחקות מהם בסיטואציות חברתיות. סטיגמה נמצאה קשורה לדחק רגשי ודימוי עצמי נמוך. כמו כן, סטיגמה עשויה להוביל את הפרט להדחקת מצבו ולסירוב לקבל עזרה או טיפול. קורס זה יתמקד בהכרת המושג סטיגמה באופן רחב, תוך התמקדות על דוגמאות בעיקר מתחום המוגבלויות ובחינת השלכות הסטיגמה על הפרט, משפחתו, אנשי מקצוע והקהילה הרחבה.

מטרות הקורס:

בבמהלך הקורס נגדיר את המושג סטיגמה ונכיר תאוריות סוציולוגיות ופסיכולוגיות העוסקות במקור לסטיגמה. נלמד על חווית הסטיגמה של אנשים עם מוגבלות והשלכותיה עליהם. כמו כן, נבחן את השלכות הסטיגמה על בני משפחתם של אנשים עם מוגבלות ודרכי התמודדותם. בנוסף, נדון בסטיגמה כפי שבאה לידי ביטוי בקרב הציבור הרחב, אנשי מקצוע, ובאמצעי התקשורת. לבסוף, נציג מגוון מאמצים למיגור סטיגמה והשפעותיה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לתאר גישות סוציולוגיות ופסיכולוגיות להסבר מקורות לסטיגמה.
2. להסביר שינויים בסטיגמה ציבורית לאורך השנים.
3. למנות דרכים שונות למיגור סטיגמה ציבורית וסטיגמה עצמית ולהעריך את יעילותן.
4. להעריך ולבקר את הספרות הקיימת בתחומי הסטיגמה השונים.
5. להעריך ולבקר את השפעותיה של התקשורת על ההתפתחות של סטיגמה.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: הקורס יהיה מבוסס על הצגה תיאורטית של הנושאים, עבודה בקבוצת, תרגילים חוויתיים, סרטים, דיונים, הרצאת אורח אחת והשתתפות פעילה של הסטודנטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רקע לסטיגמה ומודלים להבנתה
סטיגמה ציבורית
סטיגמה באמצעי התקשורת
סטיגמה עצמית
סוגיות של התמודדות עם סטיגמה בבגרות
סטיגמה בקרב ילדים ומתבגרים
סטיגמה בקרב אנשי מקצוע

חומר חובה לקריאה:

- *** Pescosolido, B.A., & Martin, J.K. (2015). The stigma complex. *Annual Review of Sociology*, 41, 87-116.
סטיגמה ציבורית (שיעור 3 + 4)
- *** Ben-Natan, M., Drori, T., & Hochman, O. (2017). The impact of mental health reform on mental illness stigmas in Israel. *Archives of Psychiatric Nursing*, 31, 610-613.
- *** Papadopoulos, C., Foster, J., & Caldwell, K. (2013). 'Individualism-collectivism' as an explanatory device for mental illness stigma. *Community Mental Health Journal*, 49, 270-280.
- *** קמה, ע. (2015). דימויים פוצעים: ייצוגי אנשים עם לקויות בתקשורת. בתוך מ. חובב, א. דובדבני וק. פלדמן (עורכים). מהדרה להכלה: החיים בקהילה של אנשים עם מוגבלויות בישראל (עמ' 181-213). ירושלים: כרמל.
- *** Switaj, P., Grygiel, P., Chrostek, A., Nowak, I., Wciorka, J., & Anczewka, M. (2017). The relationship between internalized stigma and quality of life among people with mental illness: Are self-esteem and sense of coherence sequential mediators? *Quality of Life Research*, 26, 2471-2478.
- ** Lynch, J.W., & Rodell, J.B. (2018). Blend in or stand out? Interpersonal outcomes of managing concealable stigmas at work. *Journal of Applied Psychology*, <http://dx.doi.org/10.1037/apl0000342>
- ** Werner, S., Peretz, H., & Roth, D. (2015). Children's attitudes toward children with and without disabilities. *Early Childhood Research Quarterly*, 33, 98-107.
- ** Itzick, M., Tal-Katz, P. (2017). Predictors of the self-reported likelihood of seeking social workers help among people with physical disabilities. *Social Work in Public Health*, 32, 369-381. Doi: 10.1080.19371918.2017.1327387
- ** Broady, T.R., Stoyles, G.J., Morse, C. (2017). Understanding carer's lived experience of stigma: The voice of families with a child on the autism spectrum. *Health and Social Care in the Community*, 25, 224-233. Doi: 10.1111/hsc.12297
- ** Holder, S.M., Peterson, E.R., Stephens, R., & Crandall, L.A. (2019). Stigma in mental health at the macro and micro levels: Implications for mental health

consumers and professionals. *Community Mental Health Journal*, 55, 369-374.

** Stuart, H. (2016). Reducing the stigma of mental illness. *Global Mental Health*, e17, 1-14. Doi: 10.1017/gmh.2016.11

חומר לקריאה נוספת:

Bos, A. E. R., Pryor, J. B., Reeder, G. D., & Stutterheim, S. E. (2013). Stigma: Advances in theory and research. *Basic and Applied Social Psychology*, 35, 1, 1-9.

Jones, N., & Corrigan, P.W. (2014). Understanding stigma. In P.W. Corrigan: *The stigma of disease and disability: Understanding causes and overcoming injustices* (pp. 9-34). Washington, DC: American Psychological Association.

Wilson, M.C., & Scior, K. (2015). Implicit attitudes towards people with intellectual disabilities: Their relationship with explicit attitudes, social distance, emotions and contact. *PLoS One*, 14(9):e0137902.

Yang, Y., Tang, L., Bie, B. (2017). Portrayals of mental illness in women's and men's magazines in the United States. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94, 793-811.

ורנר, ש., בן-צבי, נ., וביתן, נ. (2016). חלק א' - עמדות כלפי אנשים עם מוגבלות שכלית: סקר בציבור הרחב וסקר בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית. בתוך: מדד ההכללה ה-4 של אנשים עם מוגבלות שכלית בחברה הישראלית. אקים ישראל: תל-אביב.

Lyons, B.J., Martinez, L.R., Ruggs, E.N., Hebl, M.R., Ryan, A.M., & Roebuck, A. (2018). To say or not to say: Different strategies of acknowledging a visible disability. *Journal of Management*, 44, 1980-2007. Doi: 10.1177/0149206316638160

Heary, C., Hennessy, E., & Swords, L. (2014). Stigma associated with disease and disability during childhood and adolescence: A developmental approach. In P.W. Corrigan: *The stigma of disease and disability: Understanding causes and overcoming injustices* (pp. 205-222). Washington, DC: American Psychological Association.

Werner, S., & Araten-Bergman, T. (2017). Social workers' stigmatic perceptions of individuals with disabilities. A focus on three disabilities. *Journal of Mental Health Research in Intellectual Disabilities*, 10, 93-107. DOI:

Hansson, L., Jormfeldt, H., Svedberg, P., & Svensson, B. (2013). Mental health professionals' attitudes towards people with mental illness: Do they differ from attitudes held by people with mental illness? *International Journal of Social Psychiatry*, 59, 48-54. doi: 10.1177/0020764011423176

Moses, T. (2014). Stigma and family. In P.W. Corrigan: *The stigma of disease and disability: Understanding causes and overcoming injustices* (pp. 247-268). Washington, DC: American Psychological Association.

Liegghio, M. (2016). Too young to be mad: Disabling encounters with 'normal' from the perspective of psychiatrized youth. *Intersectionalities: A Global Journal of Social Work Analysis Research Polity and Practice*, 5, 110-129.

Dirth, T.P., & Branscombe, N.R. (2017). Disability models affect disability policy support through awareness of structural discrimination. *Journal of Social Issues*, 73, 413-442.

ורנר, ש'. (2018). תפיסות של חיילים ללא מוגבלות שכלית כלפי שילובם בצה"ל של אנשים עם מוגבלות שכלית. *ביטחון סוציאלי*, 104, 123-161.

חומרים להעשרה נוספת:

ימין, ע', רועה, ד', יאנוס, פ', וליסאקר, פ'. (2012). התערבות קבוצתית להפחתת סטיגמה עצמית בקרב אנשים המתמודדים עם הפרעות נפשיות קשות. *שיחות*, כ"ו, 278-290.

Cremoini, V., Pagnucci, N., Giacometti, F., & Rubbi, I. (2018). Health care professionals attitudes toward mental illness: Observational study performed at a public health facility in Northern Italy. *Archives of Psychiatric Nursing*, 32, 24-30.

Hatzenbuehler, M. L., Link, B. G. (2014). Introduction to the special issue on structural stigma and health. *Social Science & Medicine*, 103, 1-6.

Angermeyer, M.C., Matschinger, H., & Schomerus. (2013). Attitudes towards psychiatric treatment and people with mental illness: Changes over two decades. *British Journal of Psychiatry*, 203, 146-151.

Stuart, H., Patten S.B., Koller, M., Modgill, G., & Liinamaa, T. (2014). Stigma in Canada: Results from a rapid response survey. *Canadian Journal of Psychiatry*, 59, S27-33.

Werner, S. (2015). Public stigma in intellectual disability: Do direct versus indirect

questions make a difference? *Journal of Intellectual Disability Research*, 59, 958-969.

Tang, L., & Bie, B. (2016). The stigma of autism in China: An analysis of newspaper portrayals of autism between 2003 and 2012. *Health Communication*, 31, 445-452.

Renwick, R. (2016). Rarely seen, seldom heard: People with intellectual disabilities in the mass media. In K. Scior, & S. Werner: *Intellectual disability and stigma: Stepping out from the margins*. London: Palgrave MacMillian.

Corrigan, P.W., Bink, A.B., Schmidt, A., Jones, N., Rusch, N. (2016). What is the impact of self-stigma? Loss of self-respect and the "why try" effect. *Journal of Mental Health*, 25, 10-15.

Sheehan, R., & Ali, A. (2016). Self-stigma in people with intellectual disabilities. In K. Scior, & S. Werner: *Intellectual disability and stigma: Stepping out from the margins*. London: Palgrave MacMillian.

Breau, L.M., Aston, M., & MacLeod, E. (2018). Education creates comfort and challenges stigma towards children with intellectual disabilities. *Journal of Intellectual Disabilities*, 22, 18-32.

Pelleboer-Gunnink, H.A., van Oorsouw, W.M.W.J., van Weeghel, J., & Embregts, P.J.C.M. (2017). Mainstream health professionals' stigmatizing attitudes towards people with intellectual disabilities: A systematic review. *Journal of Intellectual Disability Research*, 61, 411-434.

Itzick, M., Tal-Katz, P. (2017). Predictors of the self-reported likelihood of seeking social workers help among people with physical disabilities. *Social Work in Public Health*, 32, 369-381. Doi: 10.1080.19371918.2017.1327387

Verhaeghe, M., & Bracke, P. (2012). Associative stigma among mental health professionals: Implications for professional and service user well-being. *Journal of Health and Social Behavior*, 53,17-32.

Hansson, L., Jormfeldt, H., Svedberg, P., & Svensson, B. (2013). Mental health professionals' attitudes towards people with mental illness: Do they differ from attitudes held by people with mental illness? *International Journal of Social Psychiatry*, 59, 48-54. doi: 10.1177/0020764011423176

Liegghio, M. (2017). 'Not a good person': Family stigma of mental illness from the perspective of young siblings. *Child and Family Social Work*, 22, 1237-1245.

Banga, G., & Subharati, G. (2017). The impact of affiliate stigma on the psychological well-being of mothers of children with specific learning disabilities in India: The mediating role of subjective burden. *Journal of Applied Research in*

McConkey, R., Kahonde, C., & McKenzie, J. (2016). Tackling stigma in developing countries: The key role of families. In K. Scior, & S. Werner: *Intellectual disability and stigma: Stepping out from the margins*. London: Palgrave MacMillian.

Angermeyer, M.C., Matschinger, H., Link, B.G., & Schomerus, G. (2014). Public attitudes regarding individual and structural discrimination: Two sides to the same coin? *Social Science & Medicine, 103*, 60-66.

Stuart, H. (2016). Reducing the stigma of mental illness. *Global Mental Health, 3*, e17. Doi: 10.1017/gmh.2016.11

Cook, J.E., Purdie-Baughns, V., Meyer, I.H., & Busch, J.T.A. (2014). Intervening within and across levels: A multilevel approach to stigma and public health. *Social Science & Medicine, 103*, 101-109.

Corrigan, P.W., Michaels, P.J., Vega, E., Gause, M., Larson, J., Kryzanowski, R., & -Botcheva, L. (2014). Key ingredients to contact-based stigma change: A cross validation. *Psychiatric Rehabilitation Journal, 37*, 62-64.

Corrigan, P.W., Powell, K.J., Fokuo, K., & Kosyluk, K.A. (2014). Does humor influence the stigma of mental illnesses. *Journal of Nervous and Mental Disorders, 202*, 397-401.

Werner, S., & Scior, K. (2016). Interventions aimed at tackling intellectual disability stigma: What works and what still needs to be done. In K. Scior, & S. Werner: *Intellectual disability and stigma: Stepping out from the margins*. London: Palgrave MacMillian.

Anderson, S., & Bigby, C. (2016). Empowering people with intellectual disabilities to challenge stigma. In K. Scior, & S. Werner: *Intellectual disability and stigma: Stepping out from the margins*. London: Palgrave MacMillian.

Yanos, P.T., Lucksted, A., Drapalski, A.L., Roe, D., & Lysaker, P. (2015). Interventions targeting mental health self-stigma: A review and comparison. *Psychiatric Rehabilitation Journal, 38*, 171-178.

הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: